

ресурсами малих підприємств. Система бюджетів дозволить:

- ефективно планувати фінансовий портфель та перспективи розвитку малого підприємства;
- раціонально використовувати поточні фінансові ресурси;
- планувати та чітко контролювати розрахунки з постачальниками та контрагентами ;
- визначати оптимальні строки товарних кредитів;
- змодельовати різні випадки відхилення від бюджетних показників з метою вибору оптимального варіанту дій в умовах невизначеності, дефіциту інформації та часу на прийняття рішень.

Таким чином, система бюджетів забезпечить малим підприємствам підвищення власної фінансової результативності, платоспроможності, ліквідності, ділової активності, що позитивно відбиватиметься на розвитку малого бізнесу в цілому, оскільки збільшуватимуться оборотність капіталу, дебіторської і кредиторської заборгованості, рівень інвестування у розвиток малих підприємницьких структур тощо.

Бюджетування особливо цікаве для знову створених малих підприємств. Адже із самого початку діяльності малого підприємства за допомогою бюджетування можна уявляти перспективу розвитку підприємства, необхідні обсяги фінансових ресурсів та передбачені прогнозовані фінансові показники.

Водночас бюджетування є інструментом антикризового управління малим підприємством, оскільки за його допомогою мобілізується весь його потенціал на подолання кризових явищ заради підвищення його конкурентних позицій.

Висновки. Безумовно, бюджет підприємства є досить складним документом і потребує від виконавців певної кваліфікації. Але, незважаючи на це, впровадження системи бюджетів в господарську практику малого підприємства дозволить йому орієнтуватися в різних аспектах фінансового управління від податкового планування до вироблення резервної фінансової політики.

Запропоновані підходи до вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами малих підприємств дозволять малим підприємствам в рамках системи бюджетного планування розраховувати величину фінансових ресурсів підприємства в плановому періоді, а також вчасно вносити коригування при змінах зовнішнього і внутрішнього середовища.

Джерела та література:

1. Бурак Л.Д. Формування первісного капіталу малих підприємств// Фінанси України .- 2001.-№11.-С.12-16.
2. Варналій З.С. Мале підприємництво України як чинник регіонального розвитку: стан та перспективи // Актуальні проблеми економіки.-2004.-№4.-С.64-73.
3. Малий бізнес та підприємництво в ринкових умовах господарювання: Навчальний посібник./ Вороніна Л.І. та н. – К.: Вид-во Європ. у-ту, 2004.- 306 с.
4. Питер Уилсон. Финансовый менеджмент в малом бизнесе. - М.: Аудит, 1995. - 255 с.
5. Штайнхофф Д., Берджес Д. Основы управления малым бизнесом /Пер. с англ. Под общей ред.Ю.В.Шленова.-М.:Бином,1997.
- Villa F. Elementi di Amministrazione e Contabilita. 3. Aufl.- Pavia, 1857.

ПРИНЦИПИ РОЗРОБКИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Специфіка діяльності страхових компаній зумовлює особливий зміст завдань їх фінансового менеджменту. При цьому значна роль відводиться формуванню фінансової стратегії страховика, від якої значною мірою

залежить прибутковість, фінансова надійність та стійкість страхової компанії.

Аналіз теоретичних розробок щодо стратегічного фінансового планування та врахування особливостей сучасних тенденцій розвитку страхового ринку України дозволяють зробити висновок про необхідність поєднання системного і ситуаційного підходів, що в контексті сучасних завдань передбачає: використання в процесі розробки фінансової стратегії страховика системи форм, методів і засобів управління фінансами з урахуванням сучасних досягнень фінансової науки; оцінку альтернативних фінансових стратегій з позицій раціоналізму та оптимальності; врахування об'єктивних економічних законів і закономірностей, що діють на страховому ринку в процесі інтеграції і глобалізації страхових ринків різних країн при обґрунтуванні стратегічних засад управління фінансами страхових компаній.

На основі системного підходу можна виділити такі загальні ознаки системи управління фінансами страхової компанії, які потрібно враховувати при науковому обґрунтуванні фінансової стратегії: неаддитивність, емерджентність, синергізм, мультиплікативність та адаптивність. При цьому розроблена фінансова стратегія повинна забезпечувати стійкість страхової компанії як системи управління, що полягає у її здатності повертатися у початковий стан і забезпечувати подальшу платоспроможність після впливу негативних факторів, серед яких найвагомішим є необхідність виплати значних сум страхового відшкодування у випадку настання страхової події.

У процесі розробки фінансової стратегії страховика потрібно враховувати вплив таких зовнішніх факторів, які суттєво змінюють зміст страхової діяльності: підвищення страхового інтересу з боку приватизованих підприємств як щодо захисту майна, так і щодо страхування відповідальності підприємств; залучення страхових компаній до пенсійного страхування в контексті нової ідеології пенсійного забезпечення в Україні; зростання рівня реальної середньої заробітної плати працюючих, що сприяє активнішому залученню населення до страхування життя, від нещасних випадків, страхування нерухомості, транспортних засобів та домашнього майна; очікуване збільшення кредитних інвестицій у підприємницьку діяльність, що зумовлює розширення масштабів використання страхових послуг у частині страхування майна від вогню і стихійного лиха, технічних ризиків, майна, що оформляється під заставу, страхування відповідальності і т. ін.

Водночас, як показує проведений аналіз, в умовах посилення конкуренції на ринку страхових послуг для ефективного реалізації фінансової стратегії зростає роль науково обґрунтованого бізнес-плану розвитку страхової компанії. Основна мета такого бізнес-плану полягає в конкретизації стратегічних орієнтирів страхової компанії на найближчі 3-5 років, виходячи з потреб ринку та можливостей мобілізації для цього відповідних ресурсів. Більшість страхових компаній ставиться до цього формально, обмежуючись прогнозом лише окремих показників без реалізації системного підходу до фінансового планування. Разом з тим бізнес-план допомагає не тільки чітко визначити загальну стратегію розвитку страхової компанії на перспективу, але й допомагає здійснити її фінансове забезпечення, узгодити тактичні та оперативні заходи із стратегічними

завданнями подальшого розвитку. При цьому уточнюються конкретні напрямки діяльності страховика, цільові ринки, обирається тактика досягнення наміченої стратегії на період дії бізнес-плану, визначається вплив розроблених заходів на фінансовий стан страхової компанії, визначається загальна потреба у капіталі для розвитку компанії і оцінюється ефективність його використання. Використання зазначених підходів на практиці підвищить рівень фінансового менеджменту страхових компаній в цілому.

